

CZY GROZI MI ZŁAMANIE ?

Informacje dla pacjentów

E. Czerwiński,

*Futuremeds, Krakowskie Centrum Medyczne,
ul. Kopernika 32, Kraków 31-501, www.kcm.pl*

Najważniejsza dla pacjenta jest informacja czy grozi mu złamanie.

Możemy się o tego dowiedzieć bez wychodzenia z domu, dzięki metodzie FRAX dostępnej online od 2008 roku. Wystarczy wejść na stronę FRAX (<https://www.sheffield.ac.uk/FRAX/tool.aspx?lang=po>) lub napisać w wyszukiwarce internetowej „FRAX/PL”. Opracowany przez WHO kalkulator FRAX pozwala na obliczenie ryzyka złamania na podstawie wypełnionej ankiety zawierającej pytania o czynniki, które wpływają na ryzyko złamania. Pytania do kalkulatora FRAX obejmują m.in. informacje o: przebytym złamaniu, złamaniu u rodziców, paleniu papierosów, nadużywaniu alkoholu, zażywaniu sterydów, reumatoidalnym zapaleniu stawów i osteoporozach wtórnych. Program oblicza 10-letnie ryzyko złamania głównego [**Major osteoporotic**] t.j kręgosłupa, szyjki k. udowej, kości ramiennej, oraz złamania szyjki kości udowej [**Hip fracture**]. W Polsce przyjęto za normę ryzyko złamania głównego wynoszące 5% , średnie 10% wysokie 15% (ryc.1).

Obliczenia FRAX można sprecyzować dodając do wyniku badania densytometrycznego w formie wskaźnika T lub wartości BMD. Należy pamiętać , że do obliczeń można wykorzystać wyłącznie pomiary w szyjce kości udowej!!.

Na stronie FRAX jest też dokładny opis metody oraz czynników ryzyka.

Ryc. 1.

Obliczenie ryzyka złamania bez badania gęstości kości u chorej w wieku 72 lata, która sama przeżyła złamanie i jej matka również doznała złamania. Wynik „Major osteoporotic” – złamania głównego 16 oznacza wysokie ryzyko złamania. Chora powinna zgłosić się do lekarza i być leczona.

Odpowiedz na pytania aby obliczyć 10-letnie prawdopodobieństwo złamania z BMD.

Kraj: **Polska** Nazwisko/ Nr: [Informacje o czynnikach ryzyka](#)

Ankieta:

1. Wiek (pomiędzy 40-90) lub data urodzenia
Wiek: Data urodzenia: R: M: D:

2. Płeć Mężczyzna Kobieta

3. Waga w kg

4. Wzrost w cm

5. Przebyte złamania Nie Tak

6. Złamanie biodra u rodziców Nie Tak

7. Obecne palenie tytoniu Nie Tak

8. Glikokortykosteroidy Nie Tak

9. Reumatoidalne zapalenie stawów Nie Tak

10. Wtórna osteoporoza Nie Tak

11. Spożycie 3 lub więcej jednostek alkoholu dziennie Nie Tak

12. BMD - szyjka kości udowej (neck) (g/cm²)
Wybierz BMD

BMI: 29.4
The ten year probability of fracture (%)

without BMD

Major osteoporotic	16
Hip fracture	7.7

Ryc. 2.

Wyniki tej samej chorej po dodaniu pomiaru gęstości kości; wskaźnika T = -2,5 SD. Ryzyko złamania głównego wzrosło do 20%>

Odpowiedz na pytania aby obliczyć 10-letnie prawdopodobieństwo złamania z BMD.

Kraj: **Polska** Nazwisko/ Nr: [Informacje o czynnikach ryzyka](#)

Ankieta:

1. Wiek (pomiędzy 40-90) lub data urodzenia
Wiek: Data urodzenia: R: M: D:

2. Płeć Mężczyzna Kobieta

3. Waga w kg

4. Wzrost w cm

5. Przebyte złamania Nie Tak

6. Złamanie biodra u rodziców Nie Tak

7. Obecne palenie tytoniu Nie Tak

8. Glikokortykosteroidy Nie Tak

9. Reumatoidalne zapalenie stawów Nie Tak

10. Wtórna osteoporoza Nie Tak

11. Spożycie 3 lub więcej jednostek alkoholu dziennie Nie Tak

12. BMD - szyjka kości udowej (neck) (g/cm²)
T-Score

BMI: 29.4
The ten year probability of fracture (%)

with BMD

Major osteoporotic	20
Hip fracture	11

Jeśli masz wartość TBS, kliknij tutaj: